

Stanowisko Rady
Opolskiego Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia z dnia 5 grudnia 2018 r. w sprawie podjęcia działań mających na celu zwiększenie środków finansowych na 2019 r. na finansowanie świadczeń opieki zdrowotnej.

Rada Opolskiego Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia mając na uwadze przyjęty poziom finansowania świadczeń w roku 2019, wnosi o podjęcia działań mających na celu zwiększenie środków finansowych dla OOW NFZ na 2019 r. celem sfinansowanie świadczeń zgodnie z istniejącymi potrzebami zdrowotnymi.

Z informacji przedstawionej w dniu 5 grudnia 2018 r. na posiedzeniu Rady OOWNFZ przez Zastępcę Dyrektora ds. Medycznych wynika, że środki finansowe zabezpieczone w planie finansowym Opolskiego Oddziału Wojewódzkiego NFZ na rok 2019 są niewystarczające na zapewnienie odpowiedniej do istniejących potrzeb zdrowotnych dostępności do świadczeń, co w konsekwencji skutkować będzie jej ograniczeniem dla mieszkańców województwa opolskiego.

Rada zgłasza swoje zaniepokojenie takim stanem rzeczy. Z otrzymanej informacji na temat proponowanej wysokości finansowania świadczeń zawartej w Planie zakupu świadczeń opieki zdrowotnej OOWNFZ na 2019 r. wynika, że środki przewidziane w planie finansowym na 2019 r. są niewystarczające w stosunku do realnego zapotrzebowania w odniesieniu do zawartych umów w roku 2017 i 2018.

Rada Opolskiego Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia pragnie zauważyć, że pomimo wyższego w stosunku do roku 2018 planu finansowego na rok 2019, to po uwzględnieniu zobowiązań wynikających z upoważnień udzielonych i otrzymanych oraz wydatków celowanych takich jak: świadczenia pielęgniarek i położnych (tj. 122 929 487,91 zł. czyli wzrost o 44,5 % w stosunku do roku 2018), środki na wzrost wynagrodzeń dla lekarzy specjalistów i ich pochodnych, środki na wzrost wynagrodzeń ratowników medycznych oraz wzrost wskaźników korygujących stawkę kapitacyjną w POZ, a także konieczność zagwarantowania finansowania świadczeń w ramach ryczału PSZ, środki będące do dyspozycji Oddziału na rok 2019 są znacznie niższe niż w roku 2018.

Niewątpliwie sytuacja ta wynika z realizacji zadań przez OOWNFZ w zakresie przekazywania środków na wzrost wynagrodzeń i ich pochodnych dla poszczególnych grup zawodowych tj. pielęgniarek i położnych, lekarzy ze specjalizacją, ratowników medycznych. Rada pragnie zauważyć, że wysokość nakładów na świadczenia podstawowej opieki zdrowotnej w roku 2019 na obszarze województwa opolskiego po uwzględnieniu zmian wysokości stawek kapitacyjnych oraz wskaźników wiekowych wprowadzonych w dniu 1 lipca 2018 roku oraz obowiązujących od września i października i listopada 2019 wyniesie **289 384 108,28 zł.**, tak więc kwota ujęta w planie zakupu jest niewystarczająca na pełne zabezpieczenie świadczeń w ww. rodzaju. Szacowana brakująca kwota wynosi ok. – **24 577 108,28 zł.**

Obawy Rady budzi również fakt, że dostępność do świadczeń w rodzaju ambulatoryjna opieka specjalistyczna na obszarze województwa opolskiego mierzona liczbą jednostek rozliczeniowych w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców plasuje województwo opolskie w roku 2018 na 12 miejscu w kraju.

Należy zwrócić uwagę na fakt, że wartość kontraktów w ambulatoryjnej opiece specjalistycznej od 2013 roku pozostaje niezmienna. Ze względu na wysokość środków w planie

finansowym pozostających w dyspozycji Oddziału wg stanu na dzień 1 stycznia danego roku rozliczeniowego proponowane świadczeniodawcom kwoty kontraktów stanowią wartość umowy wyjściowej wg stanu na 1 stycznia roku poprzedniego bez uwzględnienia rzeczywistych potrzeb, zmiany struktury udzielanych porad, wskaźników efektywności, a także zmian związanych z wprowadzeniem nowych metod i standardów leczenia, co skutkuje zwiększeniem wyceny pojedynczej porady.

Podstawą do planu zakupu świadczeń w poszczególnych zakresach w przypadku umów wieloletnich jest pierwotna liczba zakontraktowanych jednostek rozliczeniowych z umów w 2018 r. Powyższe dot. również nowych postępowań w rodzaju ambulatoryjna opieka specjalistyczna. Z uwagi na ograniczone środki finansowe przeznaczone na świadczenia w rodzaju ambulatoryjna opieka specjalistyczna kwota ujęta w planie zakupu jest niewystarczająca na zwiększenie dostępności do świadczeń, w tym zwiększenie liczby porad pierwszorazowych, zwiększenia dostępności do świadczeń poprzez zwiększenie liczby zakontraktowanych jednostek rozliczeniowych i liczby miejsc udzielania świadczeń od 1 sierpnia 2019 r. oraz, a co za tym idzie skrócenie kolejek oczekujących. **Szacowana brakująca kwota - 7 884 712,09 zł.**

Niepokojący jest również fakt, że wg szacunków Opolskiego Oddziału nie będzie możliwości zabezpieczenia środków finansowych na świadczenia nielimitowane (porady, noworodki, OZW) oraz utrzymanie dostępności do świadczeń na poziomie porównywalnym z zawartymi umowami w roku 2018. Ponadto brak jest możliwości zwiększenia finansowania ryczałtu PSZ wynikającego z wskaźników jakościowych. Łącznie szacowana brakująca kwota w zakresach oddziały szpitalne, IP, SOR, radio i brachyterapia wynosi - **35 310 561,62 zł.**

Należy zwrócić uwagę, że zmniejszenie o 5% dotacji Ministerstwa Zdrowia w zakresie świadczeń wysokospecjalistycznych nie pozwala na zabezpieczenie dostępności do przedmiotowych świadczeń na poziomie przewidywanego wykonania umów w roku 2018. **Szacowana brakująca kwota - 900.000,00 zł.**

Zmniejszenie nakładów o 5,42 %. Oddział odnotowuje również w zakresie chemioterapii. **Szacuje się, że zabraknie ok. 2 300 000 zł w tym zakresie.**

Natomiast w zakresie programów lekowych utworzona rezerwa jest zdecydowanie niewystarczająca i znacznie ogranicza możliwości kontraktowania nowych programów wynikających z opublikowanych już obwieszczeń, jak również tych, które zostaną wprowadzone do finansowania w listopadzie 2018 r. i w 2019 r. oraz zmian w opisach już istniejących programów lekowych. **Szacowana brakująca kwota wynosi ok. 3 200 000 zł.**

Rada pragnie zwrócić uwagę na trudną sytuację w rodzaju opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień. Oddział nie ma możliwości zabezpieczenia właściwego dostępu do przedmiotowych świadczeń na poziomie istniejących potrzeb zwrotnych tj. wzrostu zachorowań na choroby psychiczne w tym u dzieci i młodzieży oraz realizacji zadań wynikających z Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego. Brakująca kwota to **7 737 020,39 zł.**

Trudna sytuacja w zakresie dostępności do świadczeń Rada obserwuje w rehabilitacji leczniczej. Z analizy danych otrzymanych z Centrali NFZ dostępność do świadczeń w rodzaju Rehabilitacja lecznicza mierzona liczbą jednostek rozliczeniowych w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców plasuje województwo opolskie w roku 2018 na 15 miejscu w kraju. **Szacowana brakująca kwota - 9 634 162,16 zł.**

Podobna sytuacja ma miejsce w leczeniu stomatologicznym. Dostępność do świadczeń w tym rodzaju plasuje województwo opolskie w roku 2018 na 13 miejscu w kraju. Z uwagi na

wysokość środków na ten rodzaj świadczeń wynikający z niedoszacowania planu finansowego na rok 2019 w planie zakupu nie zostały uwzględnione w całości środki niezbędne na pokrycie skutków zmian przepisów prawnych dotyczących wprowadzenia od 01 lipca 2017 r. współczynników korygujących wycenę punktową niektórych świadczeń tj.: dla świadczeń ogólnostomatologicznych udzielonych kobietom w ciąży oraz w okresie porodu, dla świadczeń ogólnostomatologicznych udzielonych dzieciom i młodzieży do ukończenia 18 roku życia w dentobusie, dla profilaktycznych świadczeń stomatologicznych, dla niektórych świadczeń w zakresie chirurgii stomatologicznej i periodontologii udzielonych przez lekarza specjalistę lub lekarza w trakcie specjalizacji w dziedzinie periodontologii. W tym rodzaju świadczeń obserwowany jest znaczny spadek nakładów na leczenie stomatologiczne w stosunku do lat ubiegłych (umowy pierwotne w roku 2013 - 45 829 513,06 zł., natomiast wysokość środków finansowych przeznaczonych na leczenia stomatologiczne w planie finansowym na rok 2019 wynosi - 42 703 000,00 zł.

Rada zwraca uwagę na potrzeby w zakresie dializ. Dializy, jako jedna z metod leczenia nerkozastępczego ma charakter szczególny, ponieważ pacjent korzysta z tych świadczeń w sposób ciągły i regularny przez wiele lat. Są to zabiegi niezbędne ze względu na zagrożenie zdrowia i życia. W planie zakupu zabezpieczono świadczenia na poziomie umów początkowych roku 2018. Szacowane braki to kwota 4 171 142,79 zł.

Oddział odnotowuje również braki w zakresie wydatków na zaopatrzenie w wyroby medyczne i środki pomocnicze, ale także w rodzaju Świadczeniach Pielęgnacyjnych i Opiekuńczych w ramach Opieki Długoterminowej. Szacowana brakująca kwota - na realizację zapisów wynikających z Zarządzenia Nr 45/2018/DSOZ Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie określenia warunków zawierania i realizacji umów w rodzaju świadczenia pielęgnacyjne i opiekuńcze w ramach opieki długoterminowej, wprowadzających wzrost wyceny świadczeń w przedmiotowych zakresach -7 106 129,28 zł.

Z uwagi na ograniczone środki finansowe, kwota ujęta w planie zakupu na świadczenia w rodzaju opieka paliatywna i hospicyjna jest niewystarczająca na zabezpieczenie świadczeń na poziomie porównywalnym do roku 2018 oraz do uwzględnienia stawki bazowej osobodnia w wysokości - 56,16 zł przyjętej przez AOTM. Szacowana brakująca kwota - -4 857 406,48 zł.

Mając na uwadze powyższe przesłanki, łączny deficyt środków finansowych na koszty świadczeń opieki zdrowotnej w Opolskim Oddziale Wojewódzkim Narodowego Funduszu Zdrowia na rok 2019 wynosi 105 329 976,10 zł.

Reasumując Rada Opolskiego Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia wyraża zaniepokojenie wysokością brakujących środków finansowych na realizację świadczeń opieki zdrowotnej w 2019 r. na terenie województwa opolskiego.

L.P	Rodzaj świadczenia	Braki finansowe na rok 2019
1	Podstawowa Opieka Zdrowotna	24 577 108,28
2	Ambulatoryjna Opieka Specjalistyczna	7 884 712,09
3	Leczenie Szpitalne	35 310 561,62

4	Opieka Psychiatryczna i Leczenie Uzależnień	7 737 020,39
5	Rehabilitacja Lecznicza	9 634 162,16
8	Świadczenia odrębnie kontraktowane	4 171 142,79
9	Świadczenia opieki długoterminowej	7 106 129,29
10	Opieka paliatywna i leczenie uzależnień	4 857 406,48
11	Zaopatrzenie Ortopedyczne	4 051 733,00

Razem brakuje 105 329 976,10 złotych

W ocenie Rady wysokość tych środków może nie zaspokoić potrzeb zdrowotnych mieszkańców województwa opolskiego. Jak wynika z przeprowadzonych analiz mieszkańcy województwa opolskiego są najszybciej starzejącym się społeczeństwem w porównaniu z mieszkańcami innych województw. Odsetek mieszkańców w grupie wiekowej 60+ jest w skali demograficznej województwa niewspółmiernie wyższy od tegoż wskaźnika w innych województwach. Z uwagi na fakt, że zapotrzebowanie na świadczenia opieki zdrowotnej rosną wraz z wiekiem, zapotrzebowanie na dostępność do świadczeń opieki zdrowotnej może być w województwie opolskim wyższe, od prognozowanego.

Mając powyższe na względzie, Rada wyraża nadzieję, że przedstawione w niniejszym Stanowisku uzasadnione obawy znajdą zrozumienie i uwzględniony zostanie postulat zwiększenia środków finansowych na rok 2019 r. ponad kwotę wskazaną w planie finansowym Opolskiego Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia na 2019, o środki finansowe niezbędne dla prawidłowego zabezpieczenia świadczeń opieki zdrowotnej na rok 2019 w województwie opolskim.

Przewodniczący Rady
Opolskiego Oddziału Wojewódzkiego
Narodowego Funduszu Zdrowia

Mieczysław Wojtaszek